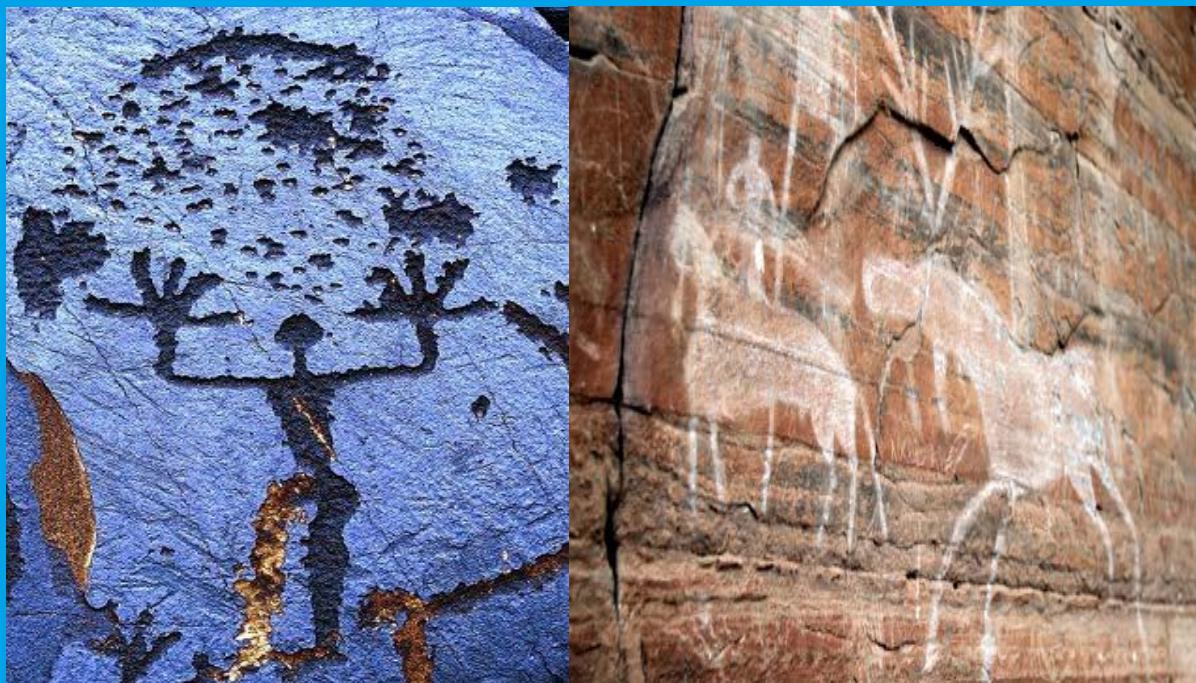

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi

Academic Journal of History And Idea

ISSN: 2148-2292

CİLT/VOLUME SAYI/NUMBER YIL/YEAR
6 2 2019

Haziran/June

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi

Academic Journal of History and Idea
Академическая История и Мысль

Cilt / Volume/ Том Sayı / Number / Номер Yıl / Year/ Год
6 2 2019

ATDD ©

Tel/Tel/ Тел
+90 533 310 2773 / +90530 624 37

E-posta / E-mail / Электронная почта
akademiktarihvedusunce@gmail.com,
akademiktarihvedusunce@yandex.com

Web / Веб-Сайт
<http://dergipark.gov.tr/atdd>,
<http://www.akademiktarihvedusuncedergisi.org/>

Türkiye / Turkey / Турция

ATDD

ISSN: 2148-2292

İmtiyaz Sahibi / Published By/ Издатель
Hakan Yılmaz

Editörler / Editors / Редакторы

Ayşegül Demir Yılmaz
Assoc. Prof. İrada Mammadova
Asst. Prof. Emin Kırkıl
Dr. Halil İbrahim Demir

Editör Yardımcıları/ Assistant editor/ Заместители главного редактора

Prof. Dr. Turgut Tok
Prof. Dr. Mithat Aydın
Prof. Dr. Fikri Gül
Asst. Prof. Mehmet Sait Korkmaz

Dil Editörleri/ Language Editors/ Языковые редакторы

Veysel Karani Gülersoy
Asst. Prof. Minara Çınar
Dr. Ahmad Jabbari

Danışma Kurulu/ Advisory Board /Консультативный Совет

Prof. Dr. Yagub Mahmudov
Doç.Dr. Güntekin Necefli
Asst. Prof. Abdurahim Tufantoz
Prof. Dr. Ayşe Kayapınar
Prof. Dr. Mithat Aydın

Yayın Kurulu / Editorial Board / Редакционная Коллегия Журнала

Hakan Yılmaz,
Prof.Dr. Peter Golden
Prof.Dr. Hatice Palaz Erdemir
Prof.Dr.Ercan Haytoğlu
Prof. Dr. Alfina Sibgatulina
Assoc. Prof. İrada Mammadova
Asst. Prof. Emin Kırkıl
Ayşegül Demir Yılmaz

İNDEX VE VERITABANLARI/ INDEX AND DATABASES/ИНДЕКС И БАЗЫ ДАННЫХ

РОССИЙСКИЙ ИНДЕКС
НАУЧНОГО ЦИТИРОВАНИЯ

Science Index

Eurasian
Scientific
Journal
Index

kaynakca.info
Türkiye Kaynakçası

Universität Regensburg

Google Scholar

online

POL-index
Polska Baza Cytowań

Central and Eastern European Online Library

Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi

**Academic Journal of History and Idea
Академическая История и Мысль**

Hakemlere Teşekkür / Reviewer Acknowledgement

Mehmet Ali Ünal

Ahmad Jabbari

Abdurrahim Tufantoz

Ozan Yılmaz

H.Ali Şahin

Namık Musalı

Juliboy Eltazarov

Kenan Ziya Taş

Süleyman Tüzün

Terane Rehimli

Güngör Karauguz

Seadet Şihiyeva

Nurettin Gülmez

Berna Karagözoğlu

Kamil Veli Nerimoğlu

Hilal Şahin

Turgut Tok

Anar Eyyubov

Xuraman Hummatova

Juliboy Eltazarov

Faik Elekberov

İçindekiler / Contents / Содержание

Makaleler/ Articles/ Статьи

Araştırma Makaleleri/ Research Articles/ Исследовательские Статьи

1	<i>II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye'nin Savunma Sanayisi ile ilgili Arayışları: General M. Sirri Seyrek'in Mısır ve İngiltere Temaslari (1942-1943)</i> <i>Turkey's Seeking for Defense Industry in the Period of World War II: General M. Sirri Seyrek's Visits to Egypt and Britain (1942-1943)</i> <i>Исследования в области оборононой промышленности Турции в годы Второй мировой связи генерала Сырры Сейрекя с Англией и Египтом (1942-1943)</i>	364-387
2	<i>Van Milletvekili İbrahim Arvas'ın Biyografisi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki Faaliyetleri</i> <i>Biography of Ibrahim Arvas Who is Member of Parliament From Van and His Activities In Grand National Assembly of Turkey</i> <i>биография народного депутата города вана ибрагима арваса и его деятельность ii, vi, vii и viii периодов в государственном парламенте турции</i>	388-432
3	<i>Kütü'l Amâre Esiri Bir İngiliz Subayı Anadolu'ya Dair Gözlemleri</i> <i>Memories of A British Officer Who is A Prisoner of Kütü'l-Amâre War and Observations of Him About Anatolia</i> <i>мемуары пленного в кут-эль-амаре английского офицера и его анатолийские наблюдения</i>	433-472
4	<i>Selçuklu Öncesinde: İç Asya Ve İran Kavimleri Arasında Yaşanan İlişkilerde Horasan'ın Rolü</i> <i>Before The Seljuks: Khorasan's Role In The Relations Between Inner Asia And Iranic Tribes</i> <i>роль хорасана в отношениях юго-восточных и иранских племен в предшествующие сульджукам времена</i>	473-494

5	<p>Kahkaha Kalesi'nin 20 Yıllık Mahpusu: İsmail Mirza Safev <i>The 20-Year Prisoner Of The Qahqaha Castle: Ismail Mirza Safavi</i> 20-летний узник крепости кахкаха: исмаил мирза сафави Tofiq Nəcəfli</p>	495-518
6	<p>Mezopotamya Kent Devletlerinin Kuruluş Nazariyeleri ve Etkin Bir Faktör Olarak Din <i>The Establishment Theories of Mesopotamian City States and Religion As An Effective Factor</i> Теория создания месопотамских городов-государств и религия как влиятельный фактор Yusuf Kılıç Elvan Eser</p>	519-545
7	<p>Eski Mezopotamya'da Kutsal Evlilik Metinleri ve "Kutsal/Kült/Mabet Fahise(Si)" Ibâresi <i>Sacred Marriage Texts and the Expression "Sacred/Cult/Temple Prostitute" in Ancient Mesopotamia</i> Священные брачные тексты в Древней Месопотамии и понятие «Священный\Культ\храмовая жрица любви» Sebahattin Bayram</p>	546-575
8	<p>Hittitçe Çiviyazılı Belgelerde ÉRINMEŠ paraşant- ÉRINMEŠ paraşant- in Hittite Cuneiform Documents <i>ÉRINMEŠ paraşant- в хеттских клинописях</i> Şafak Bozgun</p>	576-591
9	<p>Seyh Seyyîd Abdülkâdir-i Belhi'nin Hayatı, Edebi Kişiliği ve Eserleri <i>The Life of Sheikh Seyyid Abdulkadir-i Belhi, His Literary Personality and Works</i> Жизнь и творчество Шейха Сеида Абдул-Кадира Белхи Nurgül Bağcı</p>	592-637
10	<p>Eski Mezopotamya'da Başörtüsü Kullanımı Üzerine <i>On the Use of Veil in Ancient Mesopotamia</i> Об использовании головных платков в Древней Месопотамии Sebahattin Bayram Ömer Kahya</p>	638-662

- 11 Sevinç Çokum'un "Ağustos Başı" Adlı Romanında Deyimler, Atasözleri ve Aforizmalar 663-703**
Idioms, proverbs and aphorisms in then ovel called "Ağustos Başı" by Sevinç Çokum
идиомы, пословицы и афоризмы в романе севинчи чокума «августос башиагы»
Perihan Onat
- 12 Hittitçe Çiviyazılı Belgelerde Geçen (GIŠ) zau-: "Bir Kült Nesnesi" Kelimesi Üzerine Bazı Gözlemler 704-719**
Some Observations on the Word (GIŠ) zau-: "An Object of Cult" in Hittite Cuneiform Documents
Слово (GIŠ) zau- «объект поклонения (культ)» в хеттских клинописях
Şafak Bozgun
- 13 Namık Kemal'in Eski Türk Edebiyatına Eleştirileri 720-731**
Criticism Of Namık Kemal Against Classical Turkish Literature
Критика Намык Кемаля Древнетюркской Литературы
Fatma Yılmaz
- 14 Fars Edebiyatında İlk Sâkînâme Örneği 732-753**
The First Examples of Sakinamah In Persian Literature
первое произведение саки-наме в персидской литературе
Funda Türkben Aydin
- 15 Teknoloji Bağımlılığının Sebepleri Üzerine Bir Roman Analizi: "Postayla Gelen Deniz Kabuğu" 754-775**
A Novel Analysis On Technology Addiction: "The Seashell Arriving by Mail"
Причины технологической зависимости в анализе романа «Пришедшая по почте морская раковина»
Yasemin Nur Çini
- 16 Eski Türkçele Yazılmış Abide ve Metinlerde Zaman Bildiren Kelimeler 776-791**
Time Indicating Words In Monuments And Texts Written In Old Turkish
Слова, обозначающие время, в памятниках и текстах, написанных на древнетюркском
Deniz Demiryakan

17	<p><i>Азербайджан в geopolитике российской империи в конце XVIII – начале XIX вв. (на основе современной российской историографии)</i></p> <p>XVIII'ın Sonu, XIX.yy'ın Başlarında Rus İmparatorluğu'nun Jeopolitiğinde Azerbaycan (Çağdaş Rus Tarihçiliği Üzerinden)</p> <p><i>Azerbaijan in the Geopolity of the Russian Empire at the end of the 18th - Beginning of the 19th Century (Based on Modern Russian Historiography)</i></p> <p>Marziya İskenderova</p>	792-816
18	<p><i>Azerbaycan Cumhuriyeti'nin Güneydoğu Bölgesinde Sağlık Hizmetlerinin Organizasyonu ve Gelişimi (2003-2018)</i></p> <p><i>The organization and development of health services in the south-eastern part of the Azerbaijan Republic (2003-2018)</i></p> <p><i>Формирование и развитие службы здравоохранения в юго-восточном регионе Азербайджанской Республики (2003-2018 гг.)</i></p> <p>Emin Melikov</p>	817-832
19	<p><i>SafİYE Erol'un "Kadıköy'ün Romanı" Adlı Eserinde Atasözleri, Deyimler ve Aforizmalar</i></p> <p><i>Proverbs, Idioms, And Aphorisms In Safiye Erol's Literary Work "Kadıköy's Novel"</i></p> <p><i>Пословицы, поговорки и афоризмы в романе Сафии Эрол «Роман Кадыкёя»</i></p> <p>Seda Bağcı</p>	833-881
20	<p><i>Male Sınıfı İnsansız Hava Aracı (İHA) Teknolojisi ve Konvansiyonel (geleneksel) Savaştáki Yeri</i></p> <p><i>Male Class Unmanned Aerial Vehicle (UAV) Technology and its Place in Conventional (traditional) War</i></p> <p><i>Технология беспилотных летательных аппаратов (БЛА) класса MALE и их место в традиционной войне</i></p> <p>Caner Karakuş Filiz Katman</p>	882-897
21	<p><i>İranlı Yazar Sâidî ve Eserlerinde Sihirli Gerçekçilik</i></p> <p><i>Persian Author Saïdi And Magic Realism In His Works</i></p> <p><i>иранский писатель саиди и магический реализм в его произведениях</i></p> <p>Ceylan Mollamehmetoğlu</p>	898-914

22	<i>Çağdaş İran Edebiyatında Köy Edebiyatı</i> <i>Village Literature in Modern Iranian Literature</i> сельская литература в современной иранской литературе <i>Mitat Çekici</i>	915-937
23	بررسی اندیشه و عرفان عین القضاط همدانی (مقاله مستخرج از رساله) <i>The Study of Ein -ul- gozat-e Hamadani's thought and mysticism</i> Взгляды и масавет Айн ал-кудату ал-Хамадани <i>Siamak Saadati</i>	93-963
24	<i>Османо-сефевидская война 1578-1590-х гг. и Крымское ханство</i> <i>1578-1590 Osmanlı-Safevi Savaşı ve Kırım Hanlığı</i> <i>The Ottoman-Safavid War 1578-1590 And The Crimean Khanate</i> <i>Farah Hüseyin</i>	964-983
25	<i>Sözleşmeli İşçiler ve Koloniler</i> <i>Indentured Labours and Colonies</i> Контрактные рабочие и колонии <i>Hüseyin Günarslan</i>	984-1007
26	<i>Cengiz Aytmatov'un Beyaz Gemi Romanında Halk Edebiyatı Motifleri</i> <i>Motifs of Folk Literature in Novel of White Ship by Chingiz Aitmatov</i> Фольклорные мотивы в романе Чингиза Айтматова «Белый пароход» <i>Özlem Kaşkaoğlu</i>	1008-1016
27	<i>19. Yüzyılın İlk Yarısında Derbent'in Sosyo-Politik Yaşamı (KAK* nun Verilerine Dayanarak)</i> <i>Social and Political life of Derbent City at First Half of 19th Century (Based on AKAQ Material)</i> Социально-политическая жизнь города Дербент в первой половине 19 века (на основе материалов АКАК). <i>Mahire Azizova</i>	1017-1027

- 28 *Rodos'un Fethinden Önce Osmanlı ve St. Jean Şövalyeleri Arasındaki İlişki* 1028-1044
Relationship Between Ottoman and St Jean Knights Before Conquest of Rhodes
Отношения между Османской империей и орденом Святого Иоанна до захвата Родоса
Tuğrulhan Karaduman
- 29 *1930'daki Nuha-Zagatala İsyanı'nın Yenilgisinden Sonra Altınan Ceza 1045-1059 Önlemleri Hakkında*
On the question of Bolsheviks' retaliatory measures with regard to population after suppression of revolt in Nukha-zagatala in 1930
К вопросу о карательных мерах большевиков в отношении населения после подавления восстания в Нуха-Загатала в 1930 году
Anvar Mammadov
- 30 *Anadolu ve Rumeli Gümüş Madenleri (1453-1789)* 1060-1084
Silver Mines The Anatolia and Rumeli (1453-1789)
серебряные рудники анатолии и румелии (1453-1789)
Erdem Saka
- 31 *Развитие туризма в Узбекистане: прошлое и настоящее* 1085-1096
Özbekistan'da Turizmin Gelişmesi: Geçmiş ve Bugün
Development of Tourism in Uzbekistan: The Past and the Present
Oybek Juliboyogli
- 32 *Ərəb Mənbələrində Arran Şəhəri Tiflis* 1097-1111
Arab Sources on Arran city Tiflis
Арабские источники о городе Арана Тифлисе
Şahlar Şərifov
- 33 *Cumhuriyet Döneminde Sitma İle Mücadele ve Yasal Düzenlemeler (1923-1946)* 1112-1137
Fight Against Malaria In The Republican Period And Legal Regulations (1923-1946)
Борьба с малярией и правовые нормы в период становления Республики (1923-1946)
Söhrab Mustafayev

- 34** *Soğuk Savaş Döneminde ABD ve SSCB'nin Politik İstihbarat Yöntemlerinin Karşılaştırması*
Comparison of US and USSR Political Intelligence Methods During the Cold War Era
Сравнение методов политической разведки США и СССР в эпоху холодной войны
İsmayıł Hasanov Filiz Katman
- 35** *Kitap Tanıtımı/ Book Presentation / Презентация Книги*
Batı'ya Yön Veren Metinler (4 Cilt)Derleyen: Alev Alatlı
Aytaç Çağlar
- 1151-1161**